

zima a předjaří / 2011

Univerzita Hradec Králové

zpravodaj UHK / zima a předjaří 2011

ZE ŽIVOTA UNIVERZITY

- / Univerzita Hradec Králové získala svou pátou součást
- / Proč právě sociální práce, pane řediteli?
- / Společenské setkání při příležitosti založení Ústavu sociální práce UHK
- / Těšíme se na nové kolegy!
- / I letní semestr bude „international“
- / Žijí svým oborem

TVŮRČÍ A VĚDECKÁ ČINNOST

- / Představujeme nové vědecké projekty GA ČR řešené na UHK
- / Dialog kultur IV
- / Hradecké ekonomické dny 2011
- / Nová studentská konference na naší univerzitě
- / Úspěchy studentů grafiky v Praze i Bruselu
- / Krajky z univerzity si našly cestu do světa

DIÁŘ

- / Univerzita publikující
- / Studentka Eva Nývltová stříbrná na univerziádě
- / Na praxi do Himálají!
- / Vzpomínka na doc. Z. Kluibera
- / Ohlédnutí za doc. Milošem Rabanem

Univerzita Hradec Králové získala svou pátou součást

Ondřej Tikovský, kancléř UHK

Univerzita Hradec Králové
Ústav sociální práce

do terénu!

Univerzita Hradec Králové získala cílovou podobu vysoké školy sdružující pět oborově specializovaných součástí. K dosavadnímu svazku fakulty pedagogické, přírodovědecké, filozofické a informatiky a managementu přibyl v první den roku 2011 Ústav sociální práce. Při schůzi vedení 5. ledna 2011 jmenoval rektor univerzity docent Josef Hynek ředitelem ústavu JUDr. Miroslava Mitlöhnera, CSc.

K významu Ústavu sociální práce UHK jeho ředitel uvedl: „Smyslem a posláním nového ústavu je další prohlubování kvality výuky a vědecké činnosti v oblasti sociální práce a politiky. Konkrétně půjde o to, aby ústav vytvořil nezbytné předpoklady pro akreditaci doktorského studia sociální práce, cílovou perspektivou je pak vytvoření podmínek pro přetvoření ústavu do řádné Fakulty sociální práce UHK. Absolventi ústavu, jak tomu bylo dosud u absolventů studia na dřívější Katedře sociální práce a so-

ciální politiky PdF UHK, se zaměřují na sociální pomoc cílovým skupinám, jakými jsou s ohledem na demografický vývoj společnosti senioři, lidé se sníženou soběstačností, děti žijící v neutěšených životních podmínkách a vůbec lidé objektivně potřební.“

Ústav sociální práce vznikl podobně jako v roce 2010 zřízená Přírodovědecká fakulta UHK oddělením od mateřské Pedagogické fakulty UHK. Nejednalo se tedy o založení nové součásti vysoké školy „na zelené louce“, ani o zvyšování počtu studentů. Univerzita má dlouhodobě akreditovány veškeré obory, které byly pod hlavičku nového ústavu převedeny, a již nyní v nich studuje téměř 600 studentů.

Proč právě sociální práce, pane řediteli?

V souvislosti se vznikem nového vysokoškolského ústavu požádala redakce Zpravodaje jeho nového ředitele doktora Miroslava Mitlöhnera o zodpovězení několika otázek.

Pane řediteli, jak můžeme chápat zřízení samostatného ústavu? V čem tkví jeho přínos?

V současné době se klade značný důraz v sociální práci a v sociální politice na rozvoj oboru od spíše praktické disciplíny směrem k vědě. Tento posun je výrazem významu, který je přiznáván sociální oblasti jako takové a následně i kvalifikované přípravě pracovníků této sféry. Z tohoto hlediska je zřízení samostatného ústavu velmi perspektivní a dlouhodobě udržitelný projekt. Jistě všichni, kdož se na náročné práci spojené se vznikem ústavu podíleli, chápali, že jde o další z etap vývoje započatého založením a rozdělením katedry sociální práce a že cílovou metou je fakulta sociální práce. Reálný přínos Ústavu sociální práce UHK spatřuji v dalším výrazném posunu jak v oblasti odborných a publikačních aktivit, tak v seriózním rozvoji vědeckých aktivit. S tím

úzce souvisí posílení prestiže oborů dosud akreditovaných Katedrou sociální práce a sociální politiky PdF UHK, možnost prohloubení spolupráce s dalšími pracovišti u nás i v zahraničí a rozvoj dalších studijních programů.

Ústav buduje svůj vědecký potenciál především na vlastních lidech, kterým se snaží vytvořit optimální podmínky k habilitacím. Vznik vysokoškolského ústavu znamená přínos pro další rozvoj oborů v oblasti sociálních věd a výrazně se bude podílet na rozvoji celé univerzity, která tak časem získá další plnohodnotnou fakultu. Tím pomůže ke splnění představ o budoucí podobě univerzitních pracovišť a zvýší prestiž Univerzity Hradec Králové jako celku.

Čím je sociální práce a sociální pracovník dnes? Obraz v očích veřejnosti může být vlivem médií zkreslený.

U nás je vývoj sociální práce poznamenán velmi silným státním paternalismem. Stát byl garantem veškerých sociálních služeb a sám řešil tíživé sociální situace, jako je chudoba, stáří či nezaměstnanost. Tento trend je patrný v naší společnosti dodnes. Nicméně během 90. let 20. století se otevřel prostor pro rozvoj služeb poskytovaných nezávislými, nejčastěji neziskovými organizacemi, a také rozsah participace občanů se pomalu zvyšuje. Přesto těžiště financování dál zůstává na státu a na samosprávě. Díky snahám o zkvalitňování sociálních služeb přestává být sociální pracovníce ekvivalentem pro „paní Zubatou“, která si přijde odvést roztomilého Kolju, ale stále častěji bývá spojován s někým, kdo pomůže, když je třeba.

Kterí lidé by k vám měli jít studovat?

Především ti, kteří by si při svém rozhodování kam jít studovat zcela nekompromisně vytkli cíl „sociální práce, nebo nic“. Sociální práce svým charakterem není ani povolání, ani řemeslo. Sociální práce je totiž poslání a do jisté míry i určité sebeobětování ve prospěch lidskosti a pomoci bližnímu. Klienti či chcete-li konzumenti sociálních služeb, sociální péče, charitativní práce a péče, to jsou lidé vysoce potřební, často stojící na okraji společnosti, přičemž ne každý se na tento okraj dostal vlastní vinou. Děti bez rodičů,

senioři, nezaměstnaní, bezdomovci, lidé s hendikepem a další. To je chleba našich absolventů. A jistě nemusím zvláště zdůrazňovat, že chleba dosti tvrdý.

Jaké jsou zajímavé možnosti uplatnění absolventů, můžete uvést konkrétní příklady a zkušenosti?

Možnosti uplatnění našich absolventů jsou velice rozmanité. Jako kvalifikační předpoklad jim naše vzdělání umožňuje pracovat na úseku sociálních věcí na všech úrovních veřejné správy, ale také přímo v sociálních službách. Na druhou stranu není výjimkou ani voják ostřílený v několika válečných konfliktech, hasič - záchranář nebo policista. Vzpomínám si, že jsem vloni jednoho našeho absolventa zahlédl ve večerních televizních zprávách jako jednoho z českých policistů vyslaných pomáhat řešit problémy českých turistů u Jaderského moře. Dosavadní poptávka po našich absolventech spíše roste a dokládají to i celorepublikové statistiky. Budoucí poptávka po sociálních pracovnících bude záviset na dalším směřování našeho státu. V tuto chvíli je těžké být prorokem, ale je velmi pravděpodobné, že se pracovní trh v této skupině profesí již stabilizoval a dál růst už nebude, což nám umožní se více soustředit na zvyšování kvality vzdělávacího procesu a reagovat na potřeby zaměstnavatelů.

STUDIJNÍ NABÍDKA NOVÉHO ÚSTAVU SOCIÁLNÍ PRÁCE

O vzdělání v sociálních vědách je dlouhodobě obrovský zájem, a proto královéhradecká univerzita již od devadesátých let usilovala o vznik specializované samostatné součásti, která by těmto disciplínám nabídla lepší podmínky k rozvoji a studentům umožnila získat vzdělání v součásti s odpovídajícím názvem a strukturou.

Ústav sociální práce nabízí studium v již existujících bakalářských oborech Sociální práce, Sociální a charitativní práce, Sociální práce ve veřejné správě a Sociální práce s osobami se sníženou soběstačností. Nejlepší absolventi bakalářských studijních oborů mají již nyní možnost pokračovat v navazujícím magisterském studiu oboru Sociální práce.

Držitelé diplomu z Ústavu sociální práce Univerzity Hradec Králové získají kvalitní vzdělání a uplatnění v široké škále profesí ve státní správě, samosprávě a v neziskovém sektoru. Univerzita trvale sleduje uplatnění svých absolventů, které je v případě všech fakult zcela bezproblémové.

Společenské setkání při příležitosti založení Ústavu sociální práce

Monika Košnerová, studentka ÚSP UHK

Při příležitosti vzniku Ústavu sociální práce UHK uspořádaly studentky magisterského oboru Sociální práce oficiální společenské setkání akademické obce a odborné veřejnosti, které se konalo 13. ledna 2011 v prostorách Objektu společné výuky.

Společenské setkání doprovázel pestrý program, jenž byl zahájen proslovy významných osobností UHK, které nově vzniklému Ústavu sociální práce UHK popřály mnoho úspěchů do příštích let. Ředitel ústavu dr. Mítlöhner a jeho zástupkyně dr. Truhlářová stručně seznámili s cestou, která vedla ke vzniku této nové součásti univerzity, a s jejími perspektivami. Následovalo několik vystoupení dětí z občanského sdružení Salinger a mládeže ze Střední pedagogické školy pro sluchově postižené v Hradci Králové. Po symbolickém přípitku měli všichni účastníci

možnost občerstvení na pestrém rautu, který k této významné akci též připravili mladí lidé s postižením sluchu.

Kromě představitelů fakult Univerzity Hradec Králové, města Hradec Králové a pracovníků ÚSP UHK se setkání účastnili studenti a absolventi oborů Sociální práce a odborná veřejnost z řad poskytovatelů sociálních služeb. Někteří z nich využili možnosti prezentace své práce a poskytovaných služeb, takže účastníci, zejména z řad studentů a studentek, měli možnost seznámit se s jejich činností.

Smyslem pořádané akce bylo nejen oslavit založení Ústavu sociální práce na Univerzitě Hradec Králové, ale také přispět k podpoře vazeb mezi akademiky a praktiky oboru Sociální práce.

Dialog kultur VI

Petr Kotyza, Katedra slavistiky PdF UHK

Jeden z rozvíjejících se filologických směrů představuje v současnosti lingvokulturologický výzkum. Výsledky bádání v této oblasti byly prezentovány 18. a 19. ledna 2011 na konferenci Dialog kultur VI, kterou organizovala Katedra slavistiky PdF UHK. Účastnili se jí rusisté, polonisté, bohemisté, slovakisté a germanisté ze šesti zemí, kteří ve svých vystoupeních analyzovali, zejména z porovnávacího pohledu, zvláštnosti jednotlivých složek etnokultury. Z více než 80 vystoupení, která zazněla na jednání literárněvědné, kulturologické, lingvistické a lingvodidaktické sekce, zde některé připomeňme.

Za spolupořádající Společnost Franka Wollmana promluvil prof. Ivo Pospíšil z MU v Brně. Profesor Svatoň z UK v Praze poukázal na referenční země, které byly jedním ze zdrojů v kulturním vývoji jiných zemí. PhDr. J. Klapka, předseda Asociace českých rusistů, doložil zajímavé osudy ruských písní v českém prostředí.

Pozornost vzbudila vystoupení, ve kterých byly prezentovány historické souvislosti současných etnokulturních jevů. Vynikající analýzu pojmenování Vánoc v jednotlivých evropských jazycích uvedl doc. S. Pastyřík z UHK. Na materiálu českého, srbského, chorvatského a polského jazyka. Současnou kulturu přesvědčivě odrážejí též jazykové neologizmy. Jejich lingvokulturologické pozadí v ruštině a polštině analyzoval Mgr. D. Borysowski z Opole.

Kulturně-dialogická hledání dávají možnost se hlouběji ponořit do konkrétních etnokulturních prostorů a prostřednictvím jednotlivých fragmentů rozšiřovat a objektivizovat jazykový obraz světa. Konference tohoto typu umožňují diskuzi o přirozených a zákonitých rozdílech v etnokulturním vývoji a zároveň přesvědčivě ukazují, že tyto rozdíly jsou důležitým předpokladem našeho vzájemného obohacování.

Těšíme se na nové kolegy!

Ondřej Tikovský, kancléř UHK

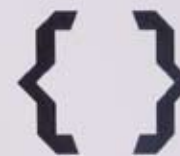
Na tři a čtvrt tisíce studentů je připravena přijmout Univerzita Hradec Králové ke studiu v roce 2011–2012. Největší podíl z tohoto počtu připadá na Pedagogickou fakultu, která nabízí ve svých programech 1 615 míst, 770 posluchačů bude mít možnost zasednout do lavic poslucháren Fakulty informatiky a managementu a 554 bude vzdělávat Filozofická fakulta. Nové součásti univerzity se budou podílet na počtu přijímaných 125 studenty v případě Přírodovědecké fakulty a 180 u Ústavu sociální práce.

Přijetí na univerzitu přitom ani při těchto počtech zdaleka není samozřejmostí. V loňském roce činila úspěšnost uchazečů o studium na Pedagogické fakultě 39 %, u Fakulty informatiky a managementu 49 % a Filozofické fakulty 46 %. Aby se zájemci o vysokoškolské vzdělání mohli při výběru z mnoha oborů odpovědně rozhodnout, využívá Univerzita Hradec Králové maximum příležitostí

k představení své studijní nabídky a k objasnění průběhu studia a uplatnění absolventů.

V krátkém sledu se proto všechny fakulty univerzity úspěšně zúčastnily veletrhu pomaturitního vzdělávání Gaudeamus v Brně a v Praze a na domácí půdě se univerzita představila uchazečům a veřejnosti při Dni otevřených dveří pořádaném 7. ledna 2011. Připojený snímek z pražského veletrhu zachycuje přívětivou atmosféru univerzitního stánku a pracovnice Přírodovědecké fakulty UHK, které v souladu s hravým duchem univerzitního designu svěžím, mladým lidem blízkým a přitom seriózním způsobem otvíraly cestu budoucím studentům na univerzitu do Hradce Králové. Díky příznivým a originálním dojmům návštěvníků tohoto prezentačního místa se nepochybně můžeme těšit na značný počet kvalitních a motivovaných kolegů.

lové

Univerzita Hradec Králové

Vítejte na univerzitě plné barev!

I letní semestr bude „international“

Jan Vulc, ESN Buddy System Hradec Králové

Letní semestr na Univerzitě Hradec Králové začíná i pro zhruba 100 zahraničních studentů. Do Hradce Králové je láká nejen kvalitní studijní zázemí, bezpečné město s mnoha příležitostmi k vyžití a cestování, ale především profesionální partnerská asistence organizace ESN Buddy System Hradec Králové, jež je všem zahraničním studentům rádcem, pomocníkem a partnerem.

Na Welcome party jsme přivítali studenty z Řecka, Tchaj-wanu, Bosny, Belgie, Maďarska, Polska, Rakouska, Portugalska, Španělska a dalších zemí. ESN Buddy System HK pro ně plánuje mnoho akcí během celého semestru. Tradičně nejoblíbenější bývá Survival Weekend, který tento semestr proběhne již posedmé a na nějž bude pozváno přes 150 zahraničních studentů vzdělávajících se po celé České republice. Velký úspěch sklízí i ja-

zykové večery, které poskytují možnost naučit se základy španělštiny, ruštiny a nyní i čínštiny od rodilých mluvčích v pohodové atmosféře, nad kávou či jiným nápojem. Samozřejmě se připravují i poznávací zájezdy po krásách naší vlasti.

Náš ESN Buddy System HK sdružuje nejen studenty z UHK, nýbrž také z Lékařské fakulty a Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové, což jej činí unikátním v rámci celé Erasmus Student Network, organizace, jejímž je hrdým členem. O kvalitách ESN Buddy System HK svědčí i to, že zahraniční studenti dále doporučují naši univerzitu za cíl zahraničního pobytu dalším studentům ve svých zemích, a také to, že prezident ESN Buddy System HK Vojtěch Talášek byl nyní zvolen i prezidentem celého ESN Czech Republic, který sdružuje 11 obdobných organizací v České republice.

Nejvíce cizinců přijíždí studovat na FIM UHK.

Žijí svým oborem

Michaela Šírová, Markéta Hejzlarová a Pavlína Springerová,
Katedra politologie FF UHK

O tom, že život kateder se na jednotlivých fakultách neodehrává pouze v rytmu pravidelné výuky, seminářů a konzultací, jistě nikdo nepochybuje. O to pozitivnější je, pokud se na těchto aktivitách podílejí sami studenti ve svém nestudijním čase a rozšiřují tak nejen svůj rozhled, ale zároveň kvalitně reprezentují univerzitu, fakultu i katedru navenek.

REVUE FF

Jedním z výrazných počinů studentské obce Filozofické fakulty UHK se stalo založení internetového časopisu s názvem Revue FF určeného právě studentům FF UHK. Časopis vznikl počátkem loňského roku na popud studentů Katedry politologie. Hlavním záměrem celého projektu bylo nejen poskytnout posluchačům jednotlivých oborů prostor pro prezentaci jejich názorů, článků a studií spjatých s oblastmi jejich zájmu, ale také sblížit studenty napříč celou Filozofickou fakultou prostřednictvím

pozvánek na školní i kulturní akce. Inspirací Revue FF byly podobné aktivity kolegů z jiných českých univerzit.

Po roce existence bylo na internetových stránkách Revue FF zveřejněno několik desítek článků, přičemž nejaktivnější byli studenti politologie. Někteří z nich, díky svým analýzám volebních programů publikovaných ve studentském časopise, mohli prezentovat své názory i na vlnách Českého rozhlasu Hradec Králové či na studentské konferenci v Opavě. Za úspěch Revue FF se dá považovat i navázání spolupráce se Studentským Politologickým Fórem SPF při Slezské univerzitě v Opavě, díky níž se rozšířilo povědomí o dění na Filozofické fakultě UHK a jejích nadaných studentech i mimo naši alma mater. S ohledem na budoucnost redakční rada Revue FF věří ve větší aktivitu i z řad studentů jiných oborů.

STUDENTI KATEDRY POLITOLOGIE FF UHK BODOVALI V SOUTĚŽI „JE REGULACE LOBBINGU V ČR NUTNÁ?“

Tato soutěž byla vyhlášena pod záštitou Transparency International (TIC) poslankyní za stranu Věci veřejné Lenkou Andráškovou. Za Katedru politologie v soutěži participovali dva studenti navazujícího magisterského oboru Politologie – latinskoamerická studia Bc. Michal Sejkora a Bc. Markéta Hejzlarová. Dne 10. února 2011 proběhlo na půdě Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky slavnostní

předávání cen vítězům soutěže. Ceny předával ministr vnitra Radek John, poslankyně Lenka Andrášková a ředitel TIC David Ondráčka. Oba studenti se v celorepublikové konkurenci umístili shodně na 3.–5. místě a získali tak možnost stáže v Poslanecké sněmovně PČR, honorář ve výši 100 euro a publikace vydané neziskovou organizací TIC. Vítězové soutěže budou mít dále možnost účastnit se tzv. kulatých stolů a podílet se společně s experty na tvorbě zákona o regulaci lobbingu. Snímek zachycuje studentku Markétu Hejzlarovou v okamžiku, kdy přebírala ocenění z rukou ministra vnitra Radka Johna.

Představujeme nové vědecké projekty

Redakce Zpravodaje UHK

Představujeme nové vědecké projekty Grantové agentury České republiky, jejichž řešení začíná v roce 2011 na Univerzitě Hradec Králové.

STRUKTURALISMUS V ČESKÉM HISTORICKÉM MYŠLENÍ

Řešitelka: PhDr. Veronika Středová, Ph.D., Filozofická fakulta UHK

Projekt si klade za cíl vyložit problematiku strukturalismu v českém historickém myšlení, rozpoznat jeho specifické projevy a zařadit je do soudobého vědeckého i společenského kontextu. Hlavní výzkum směřuje do oblasti historických věd, ale nelze jej realizovat bez zohlednění poznatků a přístupů filozofie, literární teorie a pravděpodobně i lingvistiky. Řešitelka navazuje na své dosavadní výzkumy v oblasti historiografie a teorie historické vědy a klade si za cíl postihnout inspirace, jež v českém vědeckém kontextu přivedly nejen historiky ke strukturálnímu pohledu na dějinný proces a historický fakt. Cílem projektu je postihnout rovněž, jak se

strukturalismus projevil v metodologii české historické vědy, ve způsobech interpretace historických skutečností a jak zasáhl do výběru témat, jimiž se historikové zabývali, tj. jak přispěl k řešení nedostatků přežívající pozitivistické historie.

Řešení projektu je rozvrženo do tří let. Po druhém roce řešení by měla vyjít komentovaná antologie textů, jež dokazuje přítomnost strukturalismu v českém historickém myšlení. Po třetím roce řešení projektu by pak měla být vydána odborná monografie s názvem Strukturalismus v českém historickém myšlení, která celou problematiku objasní.

NORMALIZACE ČESKÉ KULTURNÍ OBCE. UMĚLECKÉ SVAZY A KOORDINAČNÍ VÝBOR TVŮRČÍCH SVAZŮ VS. KOMUNISTICKÁ MOC (PODZIM 1968–1971/1972)

Řešitel: PhDr. Jan Mervart, Ph.D., Filozofická fakulta UHK

Postdoktorský projekt vychází z dlouhodobých odborných aktivit řešitele ve výzkumu vzájemných vztahů komunistického režimu, jeho aparátu a čelných představitelů na jedné straně a intelektuální a kulturní obce šedesátých let 20. století na straně druhé (autorova přepracovaná disertační práce právě vychází v nakladatelství Host pod názvem Iluze a naděje. Čeští a slovenští spisovatelé v reformním hnutí šedesátých let). Grantový projekt bude mapovat tehdejší normalizační politiku vůči kulturní obci od jejích počátků na podzim roku 1968 do plného ideologického a personálního zakotvení na přelomu let 1971-1972. Primárně je projekt zaměřen na jednotlivé umělecké svazy a tzv. Koordinační výbor tvůrčích svazů, v jejichž rámci bude řešitel usilovat o zachycení rezistent-

ních aktivit vůči nastupující normalizaci. Zmapování vzájemných interakcí mezi kulturní obcí, stranickým aparátem (především ideologickým oddělením ÚV KSČ) a ministerstvem kultury vedle toho řešiteli umožní poměrně věrnou rekonstrukci zápasu uměleckých svazů o udržení jejich společenského vlivu (později i o udržení samotné existence) a dovolí srovnání úhlu pohledu oficiální komunistické politiky se stanovisky intelektuálů, kteří v této době ještě z valné většiny vlastnili legitimaci KSČ. Výsledná monografie tak má být nejen původním příspěvkem k historiografii nástupu československé normalizace, ale její autor se chce současně kriticky vyrovnat s touto specifickou formou opozice v podobě intelektuálů insiderů.

VARIABILITA TECHNOLOGIE KERAMIKY V DOBĚ LATÉNSKÉ NA CHRUDIMSKU

Řešitel: Mgr. Richard Thér, Ph.D., Filozofická fakulta UHK

Projekt má za cíl studium technologických řetězců aplikovaných ve výrobě keramiky v době laténské za využití experimentálního výzkumu doplněného o přírodovědné analy-

zy keramického materiálu. Region Chrudimska bude systematicky vzorkován, aby bylo možné postihnout variabilitu technologie jak na úrovni jednotlivých lokalit – kdysi kelt-

ských sídlišť, tak na úrovni celého regionu. Analýzy provenience na základě chemického složení keramiky umožní určit distribuční okruhy pro jednotlivé typy keramiky. Konečným cílem projektu je interpretace sociálního pozadí sledovaných technologických fenoménů, především míry specializace v řemeslné produkci, organizace produkce keramiky a sociálního významu jednotlivých typů keramiky.

Keramiky je nejběžnějším archeologickým pramenem a její výpovědní potenciál nebyl zdaleka vyčerpán. Řešení specifických otázek spojených s hrnčířským řemeslem má významné důsledky pro poznání laténské společnosti jako celku, neboť technologie (nejen) v archaických společnostech slouží jako jeden z klíčových nástrojů komunikace v celkovém kontextu sociálního prostředí. Technologie mohou hrát

významnou roli v procesu sebeuvědomění, vytváření individuální či skupinové identity či konkretizace a předávání sdíleného názoru na svět. Technologií lidé vytvářejí a přetvářejí sami sebe a definují vzájemné vztahy. V sociální hře hrají technologie dvojí roli, jednak jsou prostředkem reprodukce kulturních hodnot, čímž fixují stávající systém a posilují např. pozici elit, jednak se mohou stát nositelem protivyjádření – sociální rebelie se snahou rozmělnit či rozvrátit situaci, která určitým skupinám přisuzuje nevýhodnou pozici. Studium této problematiky na základě čistě archeologických pramenů je značně problematické. Klíčem je právě studium standardizace či diverzifikace produkce, biografie technologických řetězců a kontextu využití keramiky. Projekt je rozvržen do tří let a bude završen syntetizující studií na dané téma.

READY TO ASK? INFORMAČNÍ CHOVÁNÍ NADANÝCH DĚTÍ V PREGRAMOTNÉM OBDOBÍ

Řešitelka: PhDr. Jana Marie Havigerová, Ph.D., Pedagogická fakulta UHK

Projekt si klade za cíl zjistit, jak vypadá spontánní a evokované informační chování dětí v pregramotném období, tedy v době, kdy ještě neumí číst a psát. Jak získávají informace tyto děti? Jaké kladou otázky, kde a komu? Zvláštní pozornost je přitom

věnována dětem s mimořádným rozumovým nadáním, neboť toto nadání je typicky spojeno s potřebou získávat nové informace (tzv. carving). Liší se nějak pregramotné informační chování u dětí s průměrným a s vysoce nadprůměrným rozumovým

nadáním? Může být pohotovost klást otázky spolehlivým indikátorem rozumového nadání? Výzkumný plán vznikl v návaznosti na projekt ESF Nadané dítě.eu (nominace a identifikace nadaných předškoláků, na němž participuje řešitelka v roli partnera).

Cílem projektu je také rozšíření teoretických konceptů nadání

a informačního chování o poznatky plynoucí z výzkumu informačního chování nadaných dětí v období před rozvojem funkční gramotnosti, vytvoření konceptu pohotovosti klást otázky, konstrukce nových metod pro měření evokovaného informačního chování, ověření vztahu mezi pohotovostí klást otázky a mírou rozumového nadání.

Hradecké ekonomické dny 2011

Pavel Jedlička, Katedra ekonomie FIM UHK

Devátý ročník mezinárodní vědecké konference Hradecké ekonomické dny, kterou pořádaly Katedra ekonomie a Katedra managementu Fakulty informatiky a managementu UHK, se uskutečnil 1. a 2. února 2011. Za léta svého trvání získala tato konference značnou oblibu i věhlas, o čemž svědčí více než 180 účastníků letošního ročníku ze sedmi zemí. Téma konference, které je tradičně zaměřeno na rozvoj ekonomiky a managementu regionů, bylo v letošním roce obohaceno o problematiku využití matematických metod v ekonomii, značně byla posílena makroekonomická sekce a nově zařazena sekce cestovního ruchu. V úvodu konference vystoupil profesor Jan Frait, ředitel odboru finanční stability České národní banky. Hovořil o změnách ve vnímání vztahu mezi monetární politikou, vývojem cen aktiv a finanční stabilitou na základě zkušeností z finanční krize z roku 2008. Pokud by v budoucnu opět došlo k prudkému růstu cen aktiv (nemovitostí, cenných papírů) a k růstu objemu poskytovaných úvěrů, potom by měly centrální banky včas uplatňovat souhrn různých opatření ke zmírnění přehnaného optimismu finančních investorů a omezení s tím souvisejícího prudkého růstu poskytovaných úvěrů. Bankovní

regulace a lepší bankovní dohled by pak měly zabránit manažerům bank, aby podstupovali nepřiměřené riziko při svém rozhodování. V diskuzi k jeho vystoupení pak účastníci došli k zajímavému závěru, že stabilitu českých bank udržují vysoké bankovní poplatky, které nenutí banky v honbě za ziskem nepřiměřeně riskovat.

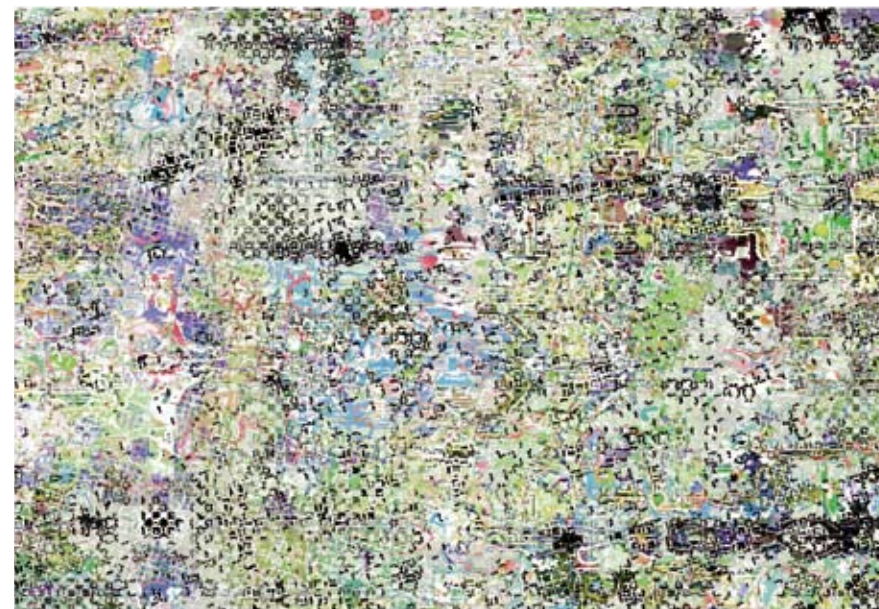
Druhý úvodní referát přednesl doktor Otakar Schlossberger, vedoucí Katedry bankovníctví a pojišťovnictví Vysoké školy finanční a správní v Praze. Hovořil o mezinárodním platebním styku jako faktoru rozvoje spolupráce mezi zeměmi a regiony. Uvedl, že současná úprava platebních služeb ve vazbě na úpravu přeshraničních a vnitrostátních převodů zcela zřetelně likviduje hranice mezi zeměmi a vytváří jednotný region v této oblasti, aniž by se museli poskytovatelé platebních služeb zapojovat do projektu SEPA (Single Euro Payments Area). Jde o evropský projekt na vytvoření takových finančních podmínek, které by umožňovaly bezhotovostní převod peněz v eurech za stejných podmínek při platbách vnitrostátních i mezinárodních. Jednání konference poté probíhalo v sedmi sekcích a završeno bylo následující den dopoledním kulatým stolem.

Účastníci Hradeckých ekonomických dnů.

Úspěchy studentů grafiky v Praze i Bruselu

Jaroslava Severová, Katedra výtvarné kultury PdF UHK

Vlevo: Lucie Hůlková, PdF UHK, obor Grafická tvorba - multimédia, 1. roč., „Bez názvu“, digitální tisk, 1/1, 540 × 820, čestné uznání v kategorii C a čestné uznání v kategorii Počítačová grafika.

Nahoře: Žaneta Sobotková, PdF UHK, obor Grafická tvorba - multimédia, 2. roč., „Shora“, digitální tisk, 1/2, 700 × 1000, čestné uznání v kategorii C a 1. cena v kategorii Počítačová grafika.

Obor Grafická tvorba – multimédia, realizovaný na Katedře výtvarné kultury Pedagogické fakulty UHK, již od svého založení v roce 2004 pravidelně a úspěšně reprezentuje naši univerzitu na místních i mezinárodních přehlídkách a soutěžích. V nedávné době se studenti i vyučující královéhradecké grafiky účastnili dvou významných výtvarných akcí.

První z nich byla výstava „Digitální obraz pro veřejný prostor“, která se konala v Belgii v listopadu a prosinci loňského roku v rámci festivalu Česká republika v Bruselu, pořádaného ve spolupráci bruselského kulturního centra De Zeyp, Českého centra a dalších institucí. Na výstavu byly vybrány klauzurní práce studentů prvních ročníků loňského a letošního akademického roku. Předem určeným tématem byl „Digitální obraz pro konkrétní místo“ a tvorba děl dle tohoto zadání měla specifický průběh: studenti si pro svou práci vybírali určité místo ve venkovním prostoru, např. ulici, zeď, chodník, náměstí, a zároveň vytvářeli výtvarný koncept jednotlivých lokalit. Společným znakem fotografií a počítačových návrhů byla snaha o zachycení vztahu konkrétního místa a obrazu: kontrastu nebo vzájemného souznění. Důležitou roli hrálo měřítko, které pak víceméně určovalo materiál pro případnou realizaci: studenti

vybírali z množství samolepících fólií, bannerů, reklamních tabulí, stojanů apod., někteří zvolili místo tiskového výstupu promítání. Odevzdané práce měly podobu dvou tisků, z nichž jeden obsahoval návrh, na druhém pak bylo jeho začlenění do zvoleného prostoru. V konečné podobě jednotlivé projekty podávaly zprávu o vztahu mladých lidí k místu a k prostředí, kde žijí, především ale vypovídaly o radosti studentů z možnosti intervence, o snaze navázat komunikaci či rozehrát jednoduché hry.

Lze říci, že druhá významná událost se na Grafické tvorbě stává již tradicí. I tento rok byli totiž studenti i vyučující Univerzity Hradec Králové úspěšní ve významné soutěži Grafika roku. V letošním 17. ročníku přehlídky toho nejlepšího z české grafiky získala Žaneta Sobotková, studentka 2. ročníku oboru Grafická tvorba – multimédia, 1. cenu v kategorii Počítačová grafika a čestné uznání v kategorii Studentské práce. Lucie Hůlková z 1. ročníku téhož oboru získala čestné uznání v kategoriích Studentské práce a Počítačová grafika. Doc. Jaroslava Severová byla oceněna v kategorii Počítačová grafika.

*Vpravo: Janetta Klemencová,
„Zed’ – sen“*

Krajky z univerzity si našly cestu do světa

Zuzana Hametová, rektorát UHK, s využitím materiálů Katedry textilní tvorby PdF UHK

Katedra textilní tvorby na Pedagogické fakultě UHK je jedním z mála českých vysokoškolských pracovišť, kde lze studovat textilní design a uměleckořemeslné textilní disciplíny. V rámci praktické přípravy v oborech Textilní tvorba a Uměleckořemeslné textilní disciplíny studenti absolvují řadu nevěšdních předmětů, jako např. tkaní, techniky vyšívání, design a realizace paličkované krajky apod. Právě paličkování patří k těm oborům, ve kterých studenti i pedagogové katedry pravidelně slaví úspěch v krajkářských soutěžích a přehlídkách. Krajky Univerzity Hradec Králové byly několikrát oceněny například na Bienále české krajky ve Vamberku, Katedra textilní tvorby také úspěšně reprezentuje univerzitu ve světě.

Mezi nedávné zahraniční úspěchy patří ocenění na XIV. Mezinárodním bienále krajky v italském Sansepolcru. Bienále, které se pod záštitou prezidenta Itálie konalo od 11. září do 15. listopadu 2010, bylo věnováno Alessandru Filipepimu, známějšímu pod jménem Boticelli, při příležitosti 500. výročí jeho narození. V rámci bienále proběhla řada výstav, které byly tematicky

rozděleny na expozice evropské krajky, krajky z neevropských zemí, italské regionální krajky, soutěžní krajky a krajky ze Sansepolcra. Katedra textilní tvorby udržuje s prezidentem bienále dlouholeté kontakty, a právě na jeho výzvu poslaly studentky oborů Uměleckořemeslné textilní disciplíny a Textilní tvorba do soutěže rozsáhlou kolekci krajek. Ta zahrnovala kromě prací na hlavní téma bienále „Krása těla a krása duše“ i ukázky prací z dalších oblastí krajkové tvorby, jako např. miniatury, oděvní doplňky a další tematicky zaměřené celky. Celá kolekce byla oceněna medailí a diplomem, které jsou věnovány Univerzitě Hradec Králové a jejím studentům za dlouhodobou úspěšnou spolupráci na poli evropské krajky. Na snímku dílo Zuzany Zubcové.

Nová studentská konference na naší univerzitě

Simona Petrovičová, Renata Pudlowská a Iveta Štěpánová, studentky ÚSP UHK

Studentky a studenti Ústavu sociální práce Univerzity Hradec Králové uspořádali první studentskou konferenci na téma „Sociální ekonomika jako cesta k budoucnosti neziskového sektoru“. Ta se uskutečnila 28. ledna 2011 v Objektu společné výuky Univerzity Hradec Králové a byla určena především studentům bakalářských a magisterských studijních oborů Sociální práce a oborů příbuzných.

V dopoledním programu zazněl příspěvek doc. Marie Dohnalové, odbornice na oblast sociální ekonomiky a autorky odborných publikací zabývajících se tímto aktuálním tématem. Následovaly příspěvky kolegyně z doktorského studia Ostravské univerzity. První z nich se zaměřila na občanské sdružení Pro Victus a seznamuje čtenáře, jakým způsobem je možné založit družstvo z právního hlediska a zda je to přínosné i pro výše zmiňované sdružení, jehož je autorka spoluzakladatelkou. Druhý příspěvek popisuje pohled na matky samoživitelky jako jednu z klíčových skupin sociálně znevýhodněných osob na trhu práce, kde se autorka zamýšlí nad zavedením sociálních podniků oriento-

vaných na tuto skupinu osob. Odpoledne si posluchači mohli vybrat, kterou ze tří sekcí navštíví. První sekce nesoucí název „Sociální ekonomika - novodobý přístup k řešení sociálních problémů“ byla zaměřena spíše teoreticky a zabývala se otázkou, proč je sociální ekonomika poměrně neznámé téma a zda by manažerem sociálního podniku měl být spíše ekonom nebo sociální pracovník. Druhá sekce „Sociální firmy – nový rozměr podnikání v České republice“ se již podrobněji věnovala tématu sociálního podnikání, a to jak po stránce legislativní, tak i praktické. O tématu „Sociální ekonomika jako jedno z řešení problematiky nezaměstnanosti a sociální exkluze“ diskutovali účastníci ve třetí sekci. Zde šlo především o zkušenosti z praxe, o seznámení posluchačů s reálnými projekty sociálního podnikání a o jejich následnou evaluaci.

Studentská konference měla za cíl „nastartovat“ na naší univerzitě nový způsob zapojení studentů do řešení sociálních otázek současnosti a poukázat na to, že v řadách posluchačů sociálních disciplín se najdou tací, kteří se chtějí spolupodílet na vědecké činnosti.

Univerzita publikující

Z PUBLIKACÍ NAŠICH UČITELŮ A DOKTORANDŮ

PhDr. Zdeněk Beran, doktorand Historického ústavu FF UHK

Beran, Zdeněk. Poslední páni z Michalovic. Jan IV. († 1435/1436) a Jindřich II. († 1468). České Budějovice: Bohumír Němec – Veduta, ediční řada Osobnosti českých a moravských dějin, 1. vydání, 2010, 224 stran, ISBN 978-80-86829-56-2.

Monografie se zabývá historií posledních příslušníků rodu z Michalovic, jednoho z předních českých panských rodů, který se významně zapsal

do dějin českého středověku. Jan IV. Kruhlata z Michalovic († 1435/1436), první z nich, patřil k vůdčím osobnostem severočeského protihusitského odporu. Jeho syn a poslední příslušník rodu Jindřich II. Kruhlata z Michalovic († 1468) náležel k dosud ne zcela doceněné skupině českých pánů „pod jednou“, kteří své služby poskytli mocenskému bloku Jiřího z Poděbrad a vytrvali s ním i později, když se stal králem, v bojích proti vnitřní opozici i vnějšímu nepříteli. Práce využívá biografického přístupu s patřičným zohledněním širšího interpretačního pole historických souvislostí. Publikaci dotváří množství, často dosud nepublikovaných, barevných i černobílých obrazových příloh, rekonstrukční mapy, plány a rodokmeny pánů z Michalovic i rodů s nimi spřízněných.

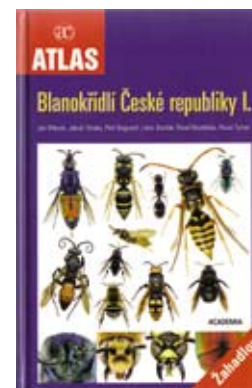
PhDr. Petra Besedová, Ph.D., Katedra německého jazyka a literatury PdF UHK

Besedová, Petra - Maryšková, Lenka. Lexikon německy píšících autorů literatury pro děti a mládež. Brno: Tribun 2010, 388 stran, ISBN 978-80-7399-244-6.

V současné době, kdy obecná znalost české literatury je samozřejmým minimem, je stále více potřeba rozšiřovat si svůj obzor o nové poznatky literatur jiných národů. Hlavním posláním odborné knihy „Lexikon německy píšících autorů literatury pro

děti a mládež“ je seznámit českého čtenáře s německy píšícími autory tohoto druhu literatury. Publikace je pojímána jako odborný slovník; jednotliví spisovatelé jsou řazeni v abecedním pořadí. Na bezmála 400 stranách čtenář získá důležité informace o životě a díle daného autora, přičemž každý záznam je doplněn téměř kompletním seznamem autorovy tvorby. Nedílnou součástí publikace jsou v závěru uvedené odkazy na literaturu, poznámkový aparát a jmenný rejstřík.

Knihy již byla představena odborné veřejnosti v České republice na konferenci Svazu germanistů v Praze a v zahraničí na odborné přednášce na univerzitě v Lipsku. Lexikon vyšel v podobě knižní publikace, na CD-ROM (součást knihy) a je též dostupný na webových stránkách.

Mgr. Petr Bogusch, Ph.D., Katedra biologie PřF UHK

Macek, Jan – Straka, Jakub – Bogusch, Petr – Dvořák, Libor – Bezděčka, Pavel – Tyrner, Pavel. Blanokřídlí České republiky. I. Žahadloví. Praha: Academia, 2010, 524 stran, ISBN 978-80-200-1772-7.

Blanokřídlí (Hymenoptera) jsou společně s brouky (Coleoptera) nejpočetnějšími skupinami hmyzu na území České republiky. Bohužel, zatímco existuje velké množství kvalitních atlasů brouků, z nichž

nejstarší pocházejí již z 19. století, blanokřídli se dočkali komplexního zpracování pouze v podobě Zahradníkovy atlasu z roku 1987. Nová série nakladatelství Academia přináší atlasy pojednávající o většině druhů vyskytujících se na území České republiky, a to ze všech skupin tohoto hmyzího řádu. První díl zpracovává obecně nejnámější skupinu žahadloví, kam patří např. včely, vosy, kutilky, hrabalky, zlatěnky a mravenci. Z celkového počtu více než 1 400 druhů zjištěných na území ČR je zde vyobrazeno a popsáno okolo 900, navíc v atlase najdeme i druhy vyskytující se v okolních zemích, jejichž výskyt se předpokládá v ČR. Atlas obsahuje kvalitní fotografie, které dokumentují vzhled popisovaných druhů, ale i fotografie jedinců z přírody. Svým obsahem a odbornou kvalitou nemá v historii výzkumu blanokřídlych v celé Evropě konkurenci. Kolektiv autorů už pracuje na anglické a německé verzi díla, o němž projevila již několik týdnů po jeho vydání zájem přední evropská nakladatelství biologické literatury.

**Mgr. et Mgr. Pavlína Springerová, Ph.D.,
Katedra politologie FF UHK**

Springerová, Pavlína. Analýza vývoje moravistických politických subjektů v letech 1989-2005. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2011, 260 stran, ISBN 978-80-7325-239-7.

Nedílnou součástí našeho polistopadového vývoje tvořila „moravská otázka“, jež nalezla svou intenzivní politickou artikulaci v rámci moravistických subjektů hájících specifickou pozici Moravy. Tato kniha předkládá první komplexní analýzu vývoje a činnosti mora-

vistického proudu v období mezi lety 1989 až 2005. Důraz je kladen zejména na nejvýznamnější moravistický subjekt Hnutí za samosprávnou demokracii - Společnost pro Moravu a Slezsko a jeho nástupnická uskupení. Opomenuta však nezůstává ani paralelní linie vývoje sledující ostatní moravistické strany a hnutí a jejich mnohdy komplikované vzájemné vztahy. Práce se soustřeďuje především na pojmenování důvodů polistopadového nárůstu moravismu, rozbor klíčových aktivit subjektů hájících moravské zájmy a analýzu moravistických postojů vůči konkrétním akcentovaným tématům, jako byly např. státoprávní ideje, názory na ne/existenci moravského národa či vztah k EU. Kniha rozebírá příčiny úpadku tohoto politického proudu, jenž v roce 1996 definitivně ztrácí parlamentní zastoupení a v následujících letech marně usiluje o návrat na politickou scénu.

**PhDr. Veronika Středová, Ph.D.,
Historický ústav FF UHK**

Středová, Veronika. František Kutnar a strukturalismus v interpretaci sociálních a hospodářských dějin. Dolní Břežany: Scriptorium 2009, 101 stran, ISBN 978-80-87271-05-6.

Publikace představuje významného českého historika Františka Kutnara jako reprezentativní osobnost českého historiografického strukturalismu. Ukazuje prvotní Kutnarovy inspirace, jež vycházely z děl českých strukturalistů Josefa Ludvíka Fischera a Jana

Mukařovského. Autorka se zabývá genezí Kutnarova strukturalistického myšlení od počátku čtyřicátých let do konce šedesátých let 20. století, kdy Kutnar vyložil svoje strukturální pojetí historického faktu v zásadní teoretické studii K otázce struktury historického faktu (Filozofický časopis 1/1969), čímž v podstatě ve svých závěrech dospěl ke konceptuálnímu vyústění. I v tom je Kutnarova pozice v českém historickém myšlení výjimečná. Strukturalismem ovlivněné pojetí historického faktu Kutnar zúročil v řadě pronikavých textů z dějin sociálních a hospodářských, kde věnoval pozornost zejména faktům povahy kolektivní a faktům, jež se vyvíjejí pomalejším tempem než dějiny politické. V tom je jeho dílo srovnatelné s moderní evropskou historickou vědou, a to se autorka snaží ve své práci nejednou dokázat.

PhDr. Dana Musilová, CSc., Historický ústav FF UHK

Bahenská, Marie – Heczková, Libuše – Musilová, Dana. Ženy na stráž! České feministické myšlení 19. a 20. století. Praha: Masarykův ústav a archiv Akademie věd České republiky, v. v. i., 2010, 335 stran, ISBN 978-80-86495-70-5.

Publikace je prvním výstupem projektu České feministické myšlení 19. a 20. století financovaného Grantovou agenturou České republiky. Zabývá se vývojem českého feministického myšlení v českých zemích a v Československu od poloviny 19. do poloviny 20. století. Prezentuje v historickém a sociálním kontextu jeho jednotlivé etapy, klíčové osobnosti a dokumenty. Texty zařazené do této knihy představují reflexi základních paradigmat ženského hnutí v českých zemích: mateřství, vzdělávání a (placené) práce.

Publikace je prvním výstupem projektu České feministické myšlení 19. a 20. století financovaného Grantovou agenturou České republiky. Zabývá se vývojem českého feministického myšlení v českých zemích a v Československu od poloviny 19. do poloviny 20. století. Prezentuje v historickém a sociálním kontextu jeho jednotlivé etapy, klíčové osobnosti a dokumenty. Texty zařazené do této knihy představují reflexi základních paradigmat ženského hnutí v českých zemích: mateřství, vzdělávání a (placené) práce.

Studentka Eva Nývltová stříbrná na univerziádě

Redakce Zpravodaje s využitím veřejných infomačních zdrojů

Studentka Univerzity Hradec Králové Eva Nývltová získala na Světové zimní univerziádě v tureckém Erzurumu stříbrnou medaili v běhu na lyžích. V souvislosti s jejími úspěchy uvedl server iDnes následující hodnocení její vzestupné dráhy: „Stále sice nemá tak zvučné jméno jako bývalá hvězda českého klasického lyžování Kateřina Neumannová, ale přesto si svými posledními výsledky tato trutnovská běžkařka buduje respekt soupeřek z okruhu světového poháru. V bílé stopě toho na přelomu desetiletí totiž dokázala hodně. Start roku 2011 jí vyšel nad očekávání. Mladá závodnice zaznamenala vůbec největší úspěch své dosavadní lyžařské kariéry. (...) Ukázala, že má na to, aby se konečně měřila se světovou elitou. Někdo by řekl, že se takový úspěch nemůže opakovat. Jenže předchozí bolavá zkušenost v nejrychlejší disciplíně a tvrdé etapové závody byly zřejmě pouze další nedílnou součástí její přípravy na univerziádu v tureckém Erzurumu.

Předposlední lednový den tu totiž Eva Nývltová došla i svět studentských závodníků, když si právě ve sprintu došla pro stříbrnou medaili.“

A jak známe kolegyni Nývltovou v univerzitním prostředí? Vedoucí Katedry rekreologie a cestovního ruchu FIM UHK dr. Bohumil Půža nám pověděl: „U Evy je třeba si vážit především toho, že přes velmi náročnou přípravu a časovou zaneprázdněnost spojenou s její závodní činností a reprezentací republiky dokáže stejně zodpovědně přistupovat také ke studiu. Učitelé katedry jí, stejně jako dalším studentům - reprezentantům, mohou vycházet vstříc např. při stanovování termínů zápočtů a zkoušek nebo jistou tolerantností týkající se účasti ve výuce, ale základní povinnosti, tedy zvládnout daný obsah učiva, mají naprosto stejně jako ostatní studenti. A to vše Eva, dnes již studentka 3. ročníku oboru Sportovní management, bez problémů zvládá.“ Blahopřejeme!

Eva Nývltová v plném sportovním nasazení.

Mgr. Radim Špilka, absolvent PdF UHK.

Na praxi do Himálají!

Zuzana Hametová, rektorát UHK

Pro studenty Pedagogické fakulty UHK i pro studenty vybraných oborů jiných součástí univerzity je učitelská praxe nedílnou složkou studia. O tom, že lze tuto povinnost splnit na nevšedním místě a přispět při tom dobré věci, bude v polovině března 2011 v rámci série přednášek a promítání filmu vyprávět Radim Špilka, který je absolventem učitelství matematiky a informatiky na Pedagogické fakultě UHK.

Radim Špilka vyučoval od ledna do května 2010 v tzv. Sluneční škole ve vesnici Kargyak, ležící v indické části Himálaje v jedné z nejvýše položených obydlených oblastí. Jedná se o jedno z posledních míst, kde přežívá původní tibetská kultura. Projekt ekologické školy, která je přímo vytápěná sluneční energií a je speciálně navržena pro zdejší extrémní klimatické podmínky, vychází z diplomové práce architekta Jana Tilingera a byl realizován iniciativou občanského sdružení Surya. Toto občanské sdružení vzniklo v roce 2008 právě za účelem stavby a provozování

Sluneční školy. Výuku i provoz školy zajišťují dobrovolníci, kteří se během roku v určitých intervalech obměňují. Jedním z dobrovolníků byl právě Radim Špilka. O svých zkušenostech ve Sluneční škole i o činnosti občanského sdružení Surya bude vyprávět na Univerzitě Hradec Králové v rámci přednášky nazvané „Jak se učí v Himálajích“ spolu s kolegyní Petrou Kykalovou v pondělí 14. března 2011 v 8 hodin v aule Objektu společné výuky. Tentýž den na téže místě bude Radim Špilka promítat film Cesta ke Sluneční škole, který zachycuje průběh stavby školy a přibližuje život ve vysokohorských podmínkách s důrazem na tým dobrovolníků, který stojí za úspěšnou realizací celého projektu. Přednášku si budou moci zájemci poslechnout i ve středu 16. března 2011, tentokrát ve Studijní a vědecké knihovně HK. Jako doprovodný program bude 7.–31. března 2011 ve Studijní a vědecké knihovně HK probíhat výstava fotografií „Život v Himálajích“ Jana Tilingera – iniciátora projektu a Ondřeje Cundra.

Vzpomínka na doc. RNDr. Ing. Zdeňka Kluibera, CSc., Ph.D.

Ivo Volf, Katedra fyziky PřF UHK

Po delší vážné nemoci zemřel 14. prosince 2010 docent Katedry fyziky PřF UHK Zdeňk Kluiber. Rád bych krátce vzpomněl jeho osobnosti a působení na naší vysoké škole. Narodil se 20. března 1950 a po absolvování střední školy studoval na Matematicko-fyzikální fakultě UK v Praze, kde získal akademický titul RNDr. a vědeckou hodnost CSc. v oboru Teorie vyučování fyzice. V roce 2000 se habilitoval v oboru Teorie vyučování všeobecně-vzdělávacích předmětů se zaměřením na teorii vyučování fyzice a v posledním desetiletí dále získal vědecký titul Ph.D. v oblasti teorie pevných látek a v červnu 2010 ukončil studium ekonomie a stal se inženýrem.

Celým životem doc. Kluibera se prolíná práce s talentovanou mládeží. Spoluorganizoval řadu soutěží a působil v jejich výborech. Jednalo se o Turnaj mladých fyziků, Světovou federaci fyzikálních soutěží, působil v rámci Fyzikální olympiády a Jednoty českých

matematiků a fyziků. Pracoval v organizaci AMAVET, která se zaměřuje na práci s talentovanou mládeží. Tato činnost jej přivedla do International Conference of Young Scientists, působil v hodnotící komisi prestižní mezinárodní soutěže First Step to Nobel Prize in Physics. Za svou popularizační činnost a práci s fyzikálními talenty byl oceněn Akademií věd České republiky medailí Vojtěcha Náprstka. Velice bohatá byla publikační činnost doc. Kluibera. Napsal několik set článků do odborných časopisů českých i zahraničních, sám či ve spoluautorství vydal několik desítek knížek.

Zdeňk Kluiber byl velmi činný. Přednášel a snažil se popularizovat fyziku v mnoha zemích. Měl ještě mnoho plánů, které jsme chtěli společně zvládnout. Docent Kluiber po sobě zanechal cenný odkaz erudovaného odborníka a současně zapáleného kantora. Nejen při naší další práci mu bude náležet naše častá vzpomínka.

Ohlédnutí za doc. PhDr. Ing. Milošem Rabanem, Th.D.

David Bouma, Katedra kulturních a náboženských studií PdF UHK

Rád bych věnoval několik řádek muži, který odešel, a bude chybět nejen v řadách pedagogů královéhradecké univerzity. Začátkem letošního roku zemřel doc. PhDr. Ing. Miloš Raban, Th.D., farář v Hejnicích a vysokoškolský učitel. Jeho jméno – ověřené tituly a funkcemi (byl například mezi lety 2005–2007 děkanem Pedagogické fakulty Technické univerzity v Liberci) – bylo známým pojmem pro mnohé nejen v akademických a církevních kruzích v Česku, ale i v zahraničí. Kněz, filozof, teolog a inženýr Miloš Raban podlehl těžké nemoci ve svých 62 letech. Jeho život tedy rozhodně nebyl dlouhý. Své dny však naplnil tak jedinečným, plodným, originálním, ba dramatickým příběhem, že by mohl být předlohou pro román. Stopu zanechal především ve Frýdlantském výběžku, kde se zasloužil o rekonstrukci poutní baziliky Panny Marie v Hejnicích a obnovu přilehlého kláštera. Ze zdevastovaného objektu původně františkánského kláštera vybudoval Mezinárodní

centrum duchovní obnovy – příjemné a svěží místo v malebné krajině, jež překypovalo životem a znělo mnoha tématy a jazyky. Na řadu lidí přijíždějících neutěšenými Sudety do Hejnic zapůsobila náhle vynořivší se barokní bazilika jako zjevení a z údivu nevyšli ani poté, co vstoupili do kláštera přetvořeného na multifunkční objekt vhodný k pracovním setkáním i odpočinku. Ze všeho čísel styl a evropanství obnovitele. Co se emigrant Raban naučil během svých studií a působení v Itálii a Německu, „zhmotnil“ ve svém životním díle.

Docent Raban působil též několik posledních let na Katedře kulturních a náboženských studií Pedagogické fakulty UHK, kde - uprostřed mladého týmu - měl nezastupitelné místo. Toto místo otcovského rádce, charismatického vizionáře, moudrého a pokorného učitele a především drahého kamaráda zůstalo od 7. ledna letošního roku prázdné. R.I.P.

Vytáhni se s účtem
od Spořky!

UNIVERSAL MUSIC GROUP

ČESKÁ
SPŮRITELNA
Jsme Vám blíž.

Chceš účet úplně zdarma, kam ti budou chodit peníze za brigády i kapesné? Založ si Osobní účet České spořitelny Student a můžeš třeba zdarma vybírat peníze ze všech našich bankomatů, které jsou opravdu na každém rohu. Získáš i přehledné internetové bankovníctví, kde budeš mít vše jednoduše pod kontrolou. Můžeš mít také platební kartu, kterou můžeš používat i v zahraničí. K tomu všemu máš každý rok příspěvek 200 Kč na svou ISIC kartu. Přijď co nejdřív na kteroukoliv naši pobočku.

Další výhody k tvému účtu na studentmusic.cz

Poslední deska
The Black Eyed Peas – The E.N.D.
právě teď v obchodech.

ZPRAVODAJ UHK – informační zpravodaj Univerzity Hradec Králové, vychází zpravidla čtyřikrát ročně. Zapsán do evidence periodického tisku pod číslem MK ČR E 15365. Toto číslo vyšlo v březnu 2011. Elektronické vydání a archiv starších čísel na adrese: www.uhk.cz/uhk/zpravodaj. Uzávěrka příštího čísla je 6. dubna 2011. Příspěvky zasílejte elektronickou poštou na adresu zpravodaj@uhk.cz.

Redakční rada: PhDr. Ondřej Tikovský, Ph.D., (šéfredaktor),
Mgr. Zuzana Hametová, doc. PhDr. Iva Jedličková, CSc.,
doc. PhDr. Jana Ondráková, Ph.D., Ing. Věra Palánová,
Mgr. et Mgr. Pavlína Springerová, Ph.D., Ing. Petr Exner,
doc. PhDr. Vladimír Koblížek, Ph.D., Mgr. Václav Víška, Ph.D.

Redakční rada si vyhrazuje právo na krácení příspěvků.
Fotografie: archiv Zpravodaje UHK, Věra Palánová (s. 21), Pavel Sůva (s. 19), Jiří Šinták (s. 4), Radim Špilka (s. 34), Ondřej Tikovský (s. 11), Jan Vulc (s. 13), Profimedia (s. 33) a archivy příspěvatelů čísla.

Grafická koncepce: Jiří Toman a Michal Kukačka
Sazba a tisk: Remarque studio a.s., Hradec Králové